

Vadove nagrinėjamas kintantis aukštojo mokslo institucijų vaidmuo rengiant studentus ir mokslininkus visuomenės iššūkiams, pabrėžiant sudėtingumo suvokimo, dirbtinio intelekto (DI) integravimo ir aukštesnio lygio mąstymo įgūdžių, tokių kaip kritinis mąstymas ir problemų sprendimas, ugdymo svarbą. Pasaulinė tarpusavio sąveika, technologinė pažanga ir socialiniai bei politiniai sukrėtimai reikalauja, kad universitetai būtų informuoti ir įsitraukę bei ugdytų atsparius piliečius. Studentai ir jaunieji mokslininkai turėtų išmokyti atkaklumo bei esminio nesėkmių vaidmens siekiant tikslų ir savo indėlio į ateities visuomenę svarbos. Vadove taip pat aptariama studentų ir jaunųjų mokslininkų rengimo tvariai ir įtraukiai pasaulio visuomenei svarba, pabrėžiant universitetų, kurie turi būti jautrūs, prisitaikantys ir iniciatyvūs visuomenės pokyčių dalyviai, vaidmenį. Nors aukštųjų mokyklų edukacinė misija išlieka ta pati, universitetams tenka keisti perspektyvas, nes pastaraisiais metais globalioje visuomenėje įvykę pokyčiai buvo gausūs ir toli siekiantys tiek konceptualūs, tiek technologiniai. Šiomis aplinkybėmis universitetai susiduria su daugialype misija, kuri peržengia dramblio kaulo bokštų ir auditorijų ribas. Todėl šiame vadove apžvelgiamos pagrindinės šių dienų aukštųjų mokyklų užduotys, taip pat jos pristatomos sutelkiant dėmesį į tai, kad jų poveikis visuomenei būtų išplėstas toli nuo "silosinio" požiūrio ribų, atsižvelgiant į neatidėliotiną poreikį kurti naujas švietimo paradigmas. Kitaip tariant, dokumente gilinamasi į besikeičiantį aukštojo mokslo institucijų ("AMI") kraštovaizdį, pabrėžiama būtinybė iš naujo permąstyti mokymo, mokslinių tyrimų ir mokymo metodus, kad studentai ir mokslininkai būtų parengti visuomenės iššūkiams, ir pabrėžiama universitetų svarba ugdant asmenų atsparumą, gebėjimą prisitaikyti ir verslumą, kad jie galėtų veiksmingai spręsti globalias bendruomenės problemas. Vadove pabrėžiama, kad universitetai turi suteikti studentams ir mokslininkams galimybę tapti pokyčių iniciatoriais, kartu su sunkiais ir konkrečiai disciplinai būdingais įgūdžiais įgyjant ir nekognityvinius įgūdžius, ypač drąsą. Šiandien pabrėžiama, kaip svarbu ugdyti studentų ir tyrėjų atkaklumą siekiant ilgalaikių tikslų, atsparumą, gebėjimą prisitaikyti ir verslumą. Tas pats pasakytina ir apie prisitaikymo prie visuomenės pokyčių svarbą, skatinant tarpdisciplininį bendradarbiavimą, diegiant projektais grindžiamą mokymąsi ir greta teorinių žinių ugdant kompetencijas, kad būsimieji specialistai ir tyrėjai būtų parengti spręsti dabartinius iššūkius ir skatinti inovacijas.

Vadovo struktūrą sudaro keturi pagrindiniai skyriai ir išvados, kuriose pateikiama bendra sistema, pagrįsta tarptautiniais tyrimais, kuriuos atliko įvairios universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir akademinių įmonių grupės.

Pirmajame skyriuje pristatomi šiuolaikiniai pasauliniai iššūkiai, įskaitant geopolitinę įtampą, ekonominį neapibrėžtumą ir pandemijas. Jame raginama iš naujo įsivaizduoti aukštojo mokslo institucijų ("AMI"), kaip visuomenės transformacijos katalizatorių, vaidmenį, pabrėžiant jų potencialą skatinti pokyčius. Skyriuje taip pat pabrėžiama naujų technologijų diegimo svarba siekiant paremti skaitmeninę aukštojo mokslo transformaciją.

Kitame skyriuje nagrinėjama švietimo, mokymo ir minkštųjų įgūdžių ugdymo sąveika, kuri yra labai svarbi norint sėkmingai dirbti akademiniame bendruomenėje ir už jos ribų. Jame nagrinėjama tokių savybių kaip drąsa, pilietinis aktyvumas ir atsparumas svarba, pabrėžiant jų reikšmę tiek asmeniniam augimui, tiek techninių kompetencijų įgijimui.

Trečiajame skyriuje aptariamos sistemos ir kompetencijos, kurios skatina studentų ir jaunųjų tyrėjų drąsą ir atsparumą. Remiantis įvairiais modeliais, šiame skyriuje apibūdinami esminiai įgūdžiai, reikalingi norint susidoroti su šiuolaikinio pasaulio kompleksiskumu.

Ketvirtajame skyriuje pateikiamos įžvalgos, gautos 6 Europos šalyse atlikus dalyvaujamųjų veiksmų tyrimus. Šis tyrimas, kurį sudaro tikslinės grupės, klausimynai ir praktiniai seminarai, buvo atliktas siekiant sukurti diskusijų taškus, kurie padėtų pertvarkyti akademinę aplinką ir suteikti pirmenybę tokiems nekognityviniams įgūdžiams kaip drąsa, empatija ir pasitikėjimas savimi. Jame taip pat nagrinėjama, kaip skaitmeninės priemonės, tokios kaip žaidybinė virtuali aplinka ir dirbtinis intelektas, gali įgalinti studentus ir tyrėjus nuolat besikeičiančiame pasauliniame kontekste.

Šiame vadove itin svarbus aspektas yra tai, kad jame pabrėžiamas penkiašakės spiralės modelis (angl. Quintuple Helix Model) kaip atviros inovacijų bendradarbiavimo sistema, pagal kurią universitetai bendradarbiauja su pramone, administracija, pilietine visuomene ir gamtine aplinka, siekdami spręsti sudėtingus iššūkius, tokius kaip klimato kaita ir socialinis teisingumas. Quintuple Helix modelis pasirodė esąs labai naudingas, nes jis suteikia universitetams pagrindą dalyvauti atvirosiose inovacijose. Neseniai įsibėgėjęs dirbtinis intelektas pakeitė mūsų kasdienę aplinką. Penkiakampės spiralės modelis yra svarbiausias bendradarbiavimo atvirosiose inovacijose elementas. Kartu universitetai raginami teikti novatoriškus sprendimus visuomenės iššūkiams spręsti ir skatinti tvarų vystymąsi, sprendžiant tokius klausimus, kaip mokymo ir mokymosi praktikos atnaujinimas ir inovacijos, įskaitant naujas technologijas ir dėstytojų bei studentų kompetencijas. Šioje perspektyvoje vadove pabrėžiama, kad pasauliniai tarpusavio ryšiai, technologinė pažanga ir socialiniai bei politiniai sukrėtimai yra transformacinio pobūdžio, todėl universitetai turi tapti informuotais, įsitraukusiais ir aktyviais visuomenės pokyčių iniciatoriais.

Be to, vadove pateikiamos praktinės įžvalgos ir pasiūlymai, kaip pakeisti akademinę aplinką. Tai daroma sutelkiant dėmesį į tokius nekognityvinius įgūdžius, kaip drąsa ir atkaklumas, ir diegiant skaitmeninę transformaciją pasitelkiant virtualias žaidimų aplinkas ir dirbtinį intelektą, kad studentams ir jaunesiems tyrėjams būtų suteikta daugiau galimybių. Vadove dėmesys skaitmeninei transformacijai ir dirbtiniam intelektui atspindi judėjimą mokslinių tyrimų procesų demokratizavimo link.

Nors vadove pateikiama praktinių įžvalgų ir pasiūlymų, kaip pakeisti akademinę aplinką, jame pripažįstami tam tikri apribojimai. Vadove minimi apribojimai pabrėžia mokslininkų ir visuomenės santykių svarbą, pabrėžiant būtinybę mokslą taikyti kasdieniame gyvenime, kad būtų pasiekti jo tikslai. Šie apribojimai rodo platesnį visuomeninį kontekstą, į kurį tyrime giliau neįsigilinta, o tai gali apriboti tyrimo rezultatų apibendrinamumą ir praktinę reikšmę.

Apibendrinant galima teigti, kad šis vadovas yra vertingas šaltinis aukštojo mokslo sektoriaus suinteresuotosioms šalims, siekiančioms įveikti sudėtingus šiuolaikinio pasaulio iššūkius. Jame akcentuojamos naujovės, bendradarbiavimas ir gebėjimas prisitaikyti atspindi besikeičiantį aukštųjų mokyklų vaidmenį ir atsakomybės pobūdį. Tačiau, siekiant pašalinti nustatytus trūkumus ir užtikrinti išsamesnį akademinės bendruomenės ir visuomenės sankirtos supratimą, reikėtų atlikti tolesnius tyrimus ir studijas, pavyzdžiui, ištirti, kaip skirtingi kultūriniai kontekstai daro įtaką minkštųjų įgūdžių ugdymui ir suvokimui švietimo aplinkoje, arba ištirti ilgalaikį skaitmeninės transformacijos poveikį mokymosi patirčiai ir jos poveikį švietimo politikai, arba išnagrinėti, kaip

minkštųjų įgūdžių ir skaitmeninių priemonių integravimas į švietimą gali padėti spręsti prieinamumo ir teisingumo klausimus įvairioms gyventojų grupėms.